

Sokety a síťování

Jiří Vokřínek

Katedra počítačů
Fakulta elektrotechnická
České vysoké učení technické v Praze

Přednáška 9

B0B36PJV – Programování v JAVA

Část 1 – Síťování

Síťování

Způsoby a modely komunikace
Síťové modely a Internet
Transportní a aplikační protokoly

Síťová API

Soket

Síťování v Javě

Třídy UDP a TCP soketů

Část 2 – Příklad – jednoduchý klient a server

Příklad – jednoduchý klient a server

Část 3 – Příklad aplikace – Boss/Worker

Příklad vláknové aplikace – Server

Příklad vláknové aplikace – Klient

Spuštění jiného programu z procesu

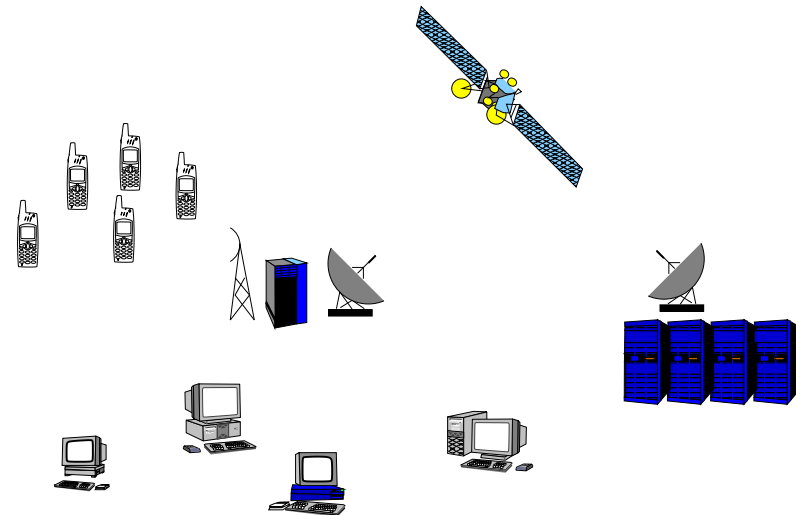
Část I

Sítování

Zdroje

- Jiří Peterka,
http://www.earchiv.cz/i_prednasky.php3
- RFC - Request for Comments,
 série poznámek o Internetu.
- Martin Majer,
<http://www.root.cz/clanky/sitovani-v-jave-uvod/>
- W. Richard Stevens,
UNIX Network Programming.
 Prentice Hall.
- W. Richard Stevens and Stephen A. Rago,
Advanced Programming in the UNIX Environment.
 Addison Wesley.

Co je sítování?

Motivace

Sítování je z pohledu vývoje aplikace (programování) technická realizace komunikace vzdálených výpočetních systémů.

Komunikace je přirozenou součástí distribuovaných aplikací.

- Aplikace nabízející služby uživateli (např. webový server, databáze).
- Uživatelské aplikace zprostředkovávající uživateli přístup ke službám (např. webový prohlížeč).
- Sdílení zdrojů - distribuované výpočetní systémy.
- Sběr dat (data acquisition) - zpracování dat z mnoha měřících míst, senzorické sítě.
- Distribuované řízení - například kooperující skupina mobilních robotů.

Vývoj aplikace

- Při vývoji aplikace využíváme zpravidla nějakého rozhraní (API) pro realizaci komunikačního spojení se vzdáleným systémem.
- Z tohoto pohledu síťové spojení slouží ke čtení a zápisu posloupnosti bytů.
- Podle typu aplikace je rozhodující:
  - spolehlivost přenosu dat,
  - přenosová rychlost,
  - zpoždění (latence) přenosu,
  - způsob předávání dat,
- Vlastnosti souvisejí s konkrétní realizací síťového spojení a je nutné je respektovat.

Protokol

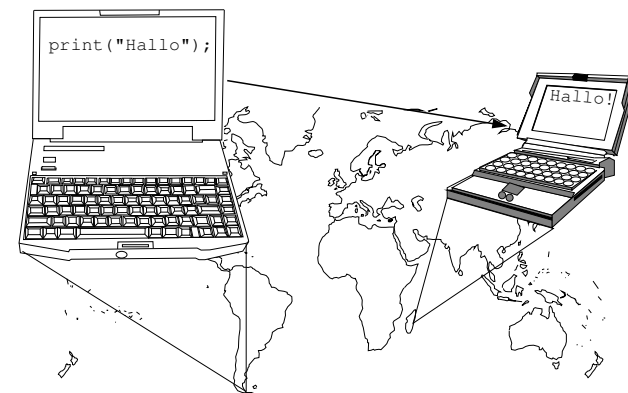
- Způsob komunikace definuje komunikační protokol.
- Protokol definuje:
  - formát zpráv,
  - pořadí výměny zpráv,
  - syntaxi zpráv,
  - sémantiku zpráv,
  - chování při příjmu a vyslání zprávy.

Komunikace

- Komunikace slouží k přenosu informace.
- Přenos informace se děje výměnou zpráv.
- Mechanismus výměny zpráv musí mít definovaná pravidla.
- Typicky lze definovat:
  - zahájení komunikace,
  - předání zprávy,
  - reakce na zprávu,
  - ukončení komunikace.

Přenos bitů/bytů

Z uživatelského hlediska jde o přenos obsahu sdělení.

Přenos však vyžaduje další informace související s přenosovou cestou. „Výsledná velikost přenášených dat je vyšší.”

Počet účastníku komunikace

Komunikaci může rozdělit podle počtu účastníků.

- Dvou bodové (point-to-point) - jeden přijímací bod, jeden vysílací bod.
  - duplexní přenos - komunikace může probíhat oběma směry současně.
- Vícesměrové - více přijímacích stran, jedna vysílací. Vhodné pro multimediální aplikace, přenos videa, tele-konference.
  - všesměrové - broadcast,
  - vícesměrové - multicast.

My se budeme zabývat převážně dvou bodovou komunikací.

Způsoby komunikace

Kritéria dělení komunikace.

- **Podle způsobu navazování spojení:**
  - spojovaná komunikace,
  - nespojovaná komunikace.
- **Podle způsobu přenosu data:**
  - proudový přenos,
  - blokový přenos.
- **Podle kvality přenosu a garance kvality přenosu:**
  - spolehlivý,
  - nespolehlivý,
  - s garantovanou kvalitou,
  - bez řízení kvality.

Modely komunikace

Typická síťová aplikace se skládá ze dvou částí:

- Server - reprezentuje služby.
- Klient - reprezentuje poptávku po službě.

Modely komunikace jsou:

- klient/server - klient žádá o službu server. *Webový server, poštovní server, Instant Messaging (IM), vzdálená sezení.*
- peer-to-peer (P2P) - každý účastník vystupuje jako klient i jako server. *Služby sdílení souborů, bittorrent, ...*

Spojovaná komunikace

Spojovaná komunikace (Connection oriented).

Skládá se ze tří kroků:

1. Obě strany nejdříve navazují spojení.
Obě strany potvrdí zájem o komunikaci případně upřesní parametry vzájemné komunikace.
2. Vlastní výměna sdělení.
3. Ukončení spojení.

Vlastnosti spojované komunikace

- Součástí komunikace je přechod stavů účastníků.
- Přechody mezi stavy musí být koordinované.
„Obě strany musí být v kompatibilním stavu, aby se domluvily.“
- Musí být ošetřovány nestandardní situace.
Například rozpad spojení.
- Při přenosu zpráv je zachováno pořadí vysílaných zpráv.
Přijímací strana obdrží zprávy ve stejném pořadí v jakém je poslala vysílací strana.

Způsoby přenosu

Proudový přenos (stream)

- Data jsou přenášena po bytech (bitech).
- Data nemusí být přenášena po větších blocích.
- Předpokládá spojovaný typ komunikace.
- Data nejsou adresována.

Blokový přenos

- Data jsou přenášena po blocích.
- Blok je přenesen jako celek.
- Spojovaný i nespojovaný typ komunikace.
- Data jsou adresována podle typu komunikace.

Nespojovaná komunikace

- Komunikující strany nenavazují spojení.
Nedochází k ověřování existence druhé strany.
- Komunikace probíhá zasíláním samostatných zpráv (datagramů).
Adresování zprávy

- Není nutné komunikaci ukončovat.

Vlastnosti:

- Komunikace je bezstavová.
- Zprávy jsou přenášeny v samostatném bloku dat (datagramu), které jsou samostatně přenášeny.
- Není zaručené pořadí zpráv.

Složky sítování

Propojování systémů se skládá z:

1. přenosového média,
2. řízení přístupu k přenosovému médium,
3. rozlišení (adresace) fyzického prostředku připojení,
4. přenosových pravidel (*jak jsou data přenášena*),
5. komunikačních pravidel (*jak je definované spojení*),
6. aplikačního rozhraní,
7. aplikačního protokolu.

Síťové modely

- Modely jsou vícevrstvé.
- Vrstva definuje vlastnosti příslušné části komunikace.
- Vrstvený model je abstrakcí jednotlivých stupňů realizace sítě.
- Modely:
  - ISO-OSI - 7-vrstvý obecný model.
  - TCP/IP - 4-vrstvý model, nepoužívanější v rámci Internetu, základem je jednoduchý protokol IP.

„Pokud víte co děláte, 4 vrstvy stačí, pokud ne, ani 7 vrstev vám nepomůže.“

TCP/IP síťový model

- Linková vrstva - přenos bitů.
- Síťová vrstva (Internet nebo též IP vrstva) - cesta datagramů z jednoho hosta na jiný.
- Transportní vrstva - TCP zprávy transportní vrstvy.
- Aplikační vrstva - síťová aplikace.

Jednotným prvek modelu TCP/IP je přenosový protokol IP, který má všude (linková vrstva) stejné vlastnosti.

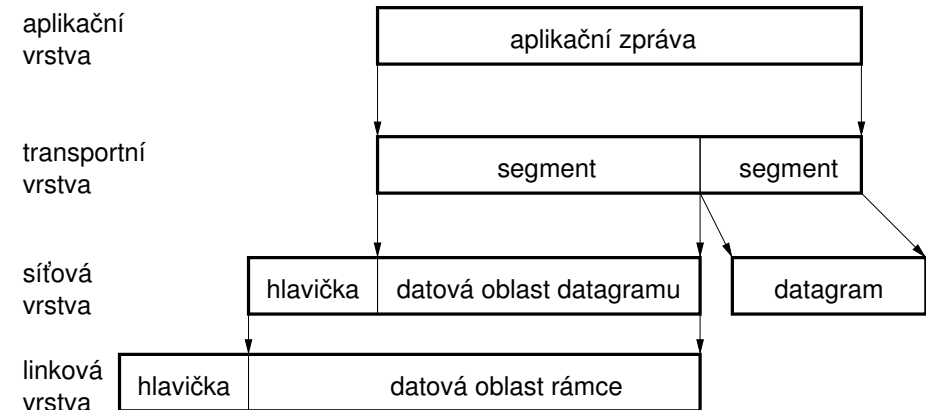
Přenosový protokol IP předepisuje jednotný způsob adresování:

- inet - 32 bitová adresa,
- inet6 - 128 bitová adresa.

ISO-OSI síťový model

1. Fyzická vrstva - médium (kabel, vzduch), jejím úkolem je přenos bitů po vedení.
2. Linková vrstva - pravidla pro časový multiplex paketů.
3. Síťová vrstva - pravidla pro HW adresování.
4. Transportní vrstva - pravidla pro zasílání paketů.
5. Komunikační vrstva - pravidla pro komunikační spojení mezi dvěma počítači.
6. Prezentační vrstva - síťové API
(„a mnohem víc,“).
7. Aplikační vrstva.

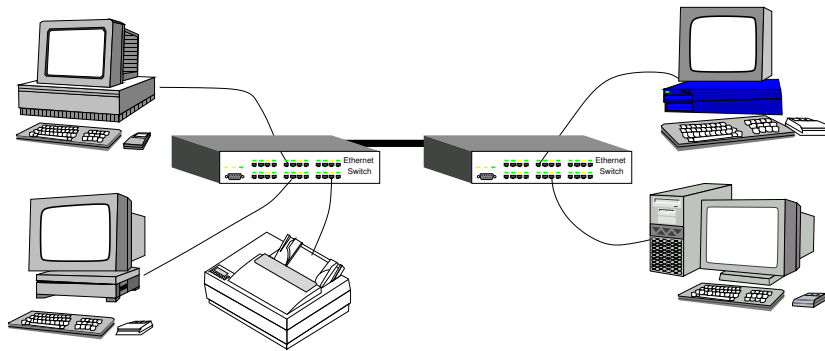
Zapouzdřování datových jednotek

Síť TCP/IP (Internet)

Složena ze soustavy dílčích sítí, které jsou vzájemně propojeny.
Rozlišujeme dva typy uzlů:

- Hostitelský počítač (**host**) - koncový uzel sítě, má svoji adresu.
- Směrovač (**router**) - propojuje nejméně dvě IP sítě.

UDP

User Datagram Protocol

- Nespojovaný a nespolehlivý způsob komunikace.
- Blokový přenos zpráv (datagramů).
- Rozšiřuje přenosový protokol IP (RFC 791) síťové vrstvy o číslo portu.

„Přidává pouze tenkou vrstvu nad IP.“

- Přenos každého datagramu je nezávislý.
- RFC 768.

Adresování v TCP/IP a transportní protokoly

- Vrstva IP definuje síťovou adresu síťového rozhraní (host).
  - Z pohledu více procesů na hostitelském počítači je výhodné zavést další rozlišovací údaj, (v rámci *transportního protokolu*).
- Nejnámější transportní protokoly jsou
- UDP - User Datagram Protocol,
  - TCP - Transport Control Protocol.

Oba protokoly používají číslo portu.

- Adresa je složena z
  1. IP adresy (host address), 32bitů nebo 128bitů,
  2. čísla portu (16bitů).

Některé IP adresy mají vyhrazené použití, např. 127.0.0.1 - localhost.

Určité aplikace používají „standardních“ portů, 80 - www, 21 - ftp, 23 - telnet, 22 - ssh.

UDP vlastnosti

- Není nutné navazovat spojení, které může být časově náročné
zvýšuje zpoždění
- Hlavička datagramu je malá.
- Žádná kontrola propustnosti, maximální rychlost přenosu.
- UDP datagram je přenesen najednou.
- Hodí se pro přenos dat, které mohou obsahovat výpadky (*nedoručení zprávy*), ale vyžadující minimalizaci časových zpoždění.
např. data měřená opakovaně
- Spolehlivost lze řešit v aplikační vrstvě.
(opakovaný přenos zpráv)

TCP

Transmission Control Protocol

- Spojovaný způsob komunikace - dochází k výměně řídicích zpráv, (vyžaduje model klient/server pro navázání spojení).
- Dvou bodové obousměrné spojení.
- Proudový přenos zpráv - zachování pořadí. *Pipelined přenos s vyrovnávací pamětí, zapsaná data nemusí být ihned poslána.*
- Tok dat je řízen - nemůže dojít k zahlcení přijímací strany, (řízení toku je realizováno potvrzení příjetí).
- Spolehlivost přenosu je zajištěna potvrzováním přijatých dat. *Řídicí zpráva ACK potvrzující příjem zprávy (paketu).*
- Spojení je udržováno kontrolními zprávami i v případě, že nedochází k přenosu aplikačních dat (*detekce rozpadu spojení*).
- RFC - 793, 1323, 2018, 2581.

TCP řízení toku proudu

- Vysílací strana využívá přijatých ACK k řízení toku dat, aby nedocházelo k přehlcování přijímací strany (sítě).
  - Problém řízení toku se uplatňuje při pomalém zpracování na přijímací straně.
  - V případě nedostatečné kapacity sítě, dochází k zahlcování sítě, vedoucí k delším zpožděním a případně ke ztrátám paketů.
konečná velikost vyrovnávací paměti směrovačů
- Velikost okénka pro maximální počet přenášených se dynamicky mění, podle zatížení koncových bodů spojení.

Poznámka - spolehlivost přenosu:

garantovaná, ale ne zas tak moc, větší stupeň garance lze dosáhnout dalšími aplikačními úrovněmi.

TCP - Potvrzování přijatých dat

- Potvrzení přijetí každého vyslaného paketu musí být přijato v daném časovém intervalu (TCP timeout).
- Data jsou posílána za sebou, současně se čeká na více potvrzení.
- Doba přenosu zprávy (paketu) tzv. Round Trip Time RTT (RTT) - doba přenesení vlastních dat a potvrzovací zprávy.
  - Závisí na konkrétním zatížení sítě.
  - TCP timeout může být příliš krátký pro konkrétní RTT.
lze nastavit
- Využívá se kumulativních *ack* potvrzení více přijatých paketů najednou.
- V případě obousměrné komunikace jsou *ack* potvrzení přenášena s daty ve společném paketu.

HTTP

- HTTP - HyperText Transfer Protocol pro webové aplikace.
- Aplikační protokol nad přenosovým protokolem TCP z rodiny protokolů TCP/IP.
- Klient/Server model komunikace:
  - client - webový prohlížeč, žádá o webové objekty, které chce zobrazit.
  - server - webový server, posílá webové objekty jako odpověď na žádost.
- Bezstavová komunikace, request/response model.
- HTTP 1.0: RFC 1945, HTTP 1.1: RFC 2068.

HTTP - request/response

Postup vyřízení žádosti o webový objekt (HTML stránka):

1. **Klient** iniciuje TCP spojení k serveru.
2. **Server** přijímá TCP spojení (spojení je navázáno).
3. **Klient** posílá HTTP zprávu s žádostí o webový objekt.
4. **Server** posílá HTTP zprávu s webovým objektem.
5. **Klient** přijímá HTTP zprávu s webovým objektem.
6. **Server** uzavírá spojení.

Navazování spojení (TCP handshaking) řeší transportní vrstva, při navazování zpravidla dojde k výměně několika zpráv.

TCP protokol je potvrzovaný, server uzavírá spojení, až když klient potvrdí příjem zprávy. Potvrzení opět řeší transportní vrstva.

Soket

Soket je objekt, který propojuje aplikaci s nějakým „síťovým“ protokolem.

- 1981 BSD4.1 Unix.
- Soket je softwarová komponenta.
- Soket je obecný objekt komunikace mezi dvěma procesy.
Není omezen pouze na TCP/IP.
- Soket API konvertuje obecnou aplikační vrstvu na specifický protokol transportní vrstvy.
- Soket API definuje operace nad soketem (primitiva).
- Soket reprezentuje koncový bod komunikace.

HTTP příklad

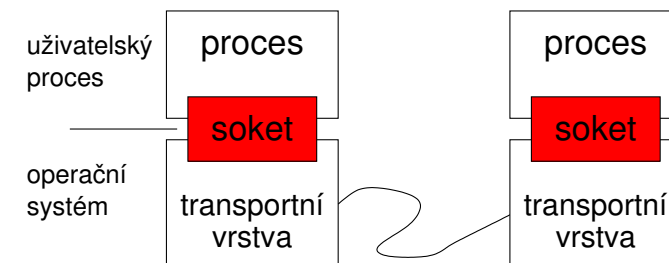
```

1 telnet cs.felk.cvut.cz 80
2 Trying 2001:718:2:1611::16...
3 Trying 147.32.80.16...
4 Connected to cs.felk.cvut.cz.
5 Escape character is '^]'.
6 GET /index.html
7
8 <!DOCTYPE html>
9 <html>
10   <head>
11     <meta charset="utf-8">
12     <meta name="description" content="">
13     <meta name="robots" content="noindex">
14     <meta http-equiv="X-UA-Compatible" content="IE=
edge">
15     <meta name="viewport" content="width=device-width,
initial-scale=1">
16     <base href="">
17
18   <title>Department of Computer Science</title>
19

```

Soket - aplikace a OS

Síťové rozhraní patří mezi sdílené prostředky, proto přístup k němu řídí OS.

Soket a TCP/IP

- Dva základní transportní protokoly TCP a UDP.
- Plná specifikace soketu (ve spojení):
  - protokol,
  - lokální adresa,
  - vzdálená adresa (může být na témže hostu).
- Adresa se skládá z IP adresy a čísla portu.

Příklad obsahu Soket deskriptoru

```
Family:      PF_INET
Service:     SOCK_STREAM
Local IP:    147.32.85.234
Remote IP:   147.321.85.85
Local Port:  55515
Remote Port: 22
```

Soket a klient/server

TCP protokol vyžaduje model komunikace klient/server.

1. Server očekává žádost o spojení.
2. Klient navazuje spojení se serverem.
3. Po navázání spojení probíhá komunikace.
4. Uzavření komunikace.

Soket serveru čekající na žádost o spojení není aktivní (neprobíhá komunikace). Říkáme, že je v pasivním režimu.

Soket je

- aktivní - slouží k inicializaci spojení a komunikaci.
- pasivní - čeká na příchozí spojení.

Nepřipojený soket konvertujeme na pasivní soket primitivem `listen`. Alternativně používáme tzv. *Serverový soket*.

Základní primitiva soketu

- `create` - vytvoření soketu.
- `bind` - přiřazení portu soketu na lokální adresu.
- `connect` - iniciace spojení na vzdálený soket.
- `listen` - čekání na iniciaci spojení.
- `accept` - přijmutí spojení.
- `send` - poslání zprávy.
- `receive` - přijmutí zprávy.
- `shutdown` - uzavření spojení.
- `close` - uvolnění soketu.

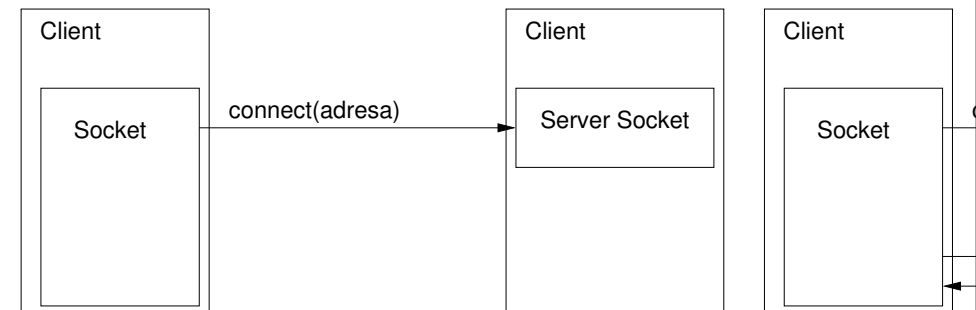
Z pohledu vlastní komunikace jsou nejdůležitější primitiva `send` a `receive`.

Ostatní souvisí s navazováním a ukončováním spojení.

Accept - přijmutí spojení

Primitivum `accept` způsobí:

1. čekání na příchozí žádost o spojení,
2. příjem spojení, vrací nový soket deskriptor.

Bind - nastavení adresy

Přiřadí soketu lokální adresu (IP, port).

- Nastavení IP adresy je užitečné v případě více síťových rozhraní.
  - TCP Server přijímá spojení pouze z nastavené síťové adresy (sítě).
  - TCP Client posílá datagramy přes nastavené síťové rozhraní.
- Server nastavuje port na „standardní“ hodnotu (80 http, 22 ssh. ...), tak aby se klient mohl připojit.
- TCP klient nemusí nastavovat port.
- V případě, že není adresa ani port specifikován vybere OS volnou hodnotu.

TCP Příklad

Příklad server

```
servsock=sock();
bind(servsock, port);
listen(servsock);
//servsock je v pasivním režimu
sock=accept(servsock);
//spojení navázáno
msg=receive(sock);
send(sock, msg2);
close(sock);
```

Příklad klient

```
sock = sock();
add = address(
    servip, port);
connect(sock, add);
//spojení navázáno
send(sock, msg);
msg = receive(sock);
close(sock);
```

Čísla portů

BSD rozdělení:

- 1-1023 - BSD rezervované,
  - 1024-5000 - BSD dočasné porty, s krátkou dobou použití, např. spojení s webovým serverem,
  - 5001-65535 - BSD servery, neprivilegované.
- IANA: Internet Assigned Numbers Authority
- 0-1023 - IANA známé porty,
  - 1024-49151 - IANA registrované porty,
  - 49152-65535 - IANA dynamické nebo privátní porty.

UDP soket

- UDP komunikace neobsahuje spojení mezi serverem a klientem.
- Vysílací strana explicitně stanovuje cílovou IP adresu a port.
- Přijímací strana musí získat IP adresu a port vysílací strany z přijatého datagramu.
- Vysílaná data mohou být:
  - přijata v jiném pořadí (datagramů),
  - ztracena.

Server čeká, že něco přijme od nějakého klienta.

UDP Příklad

Příklad server

```
sock=sock();
bind(sock, port);
//sock je připraven na přijmutí dat
od klienta
msg=receive(sock);
clAdd = address(msg);
//poslání dat na klientovu adresu
sendTo(sock, msg2, clAdd);
close(sock);
```

Server může komunikovat s více klienty prostřednictvím jediného soketu (multiplexing).

Příklad klient

```
sock = sock();
add = address(
    servip, port);
//poslání dat na adresu serveru
sendTo(sock, msg, add);
//doufám, že mne server vyslyší a
pošle odpověď
msg = receive(sock);
close(sock);
```

Čtení proudu

Proud je „nekonečná“ posloupnost bytů.

- Jediné čtení zprávy z proudu, může vrátit celou zprávu nebo pouze jediný byte.
- Aplikační protokol musí definovat jak rozpoznat zprávu
- Identifikace začátku a konce zprávy je zpravidla kontextově závislá (stavová komunikace).
- TCP proud používáme jako „spolehlivého“ kanálu pro přenos zpráv definované délky (např. HTTP).

Příklad

První dva byty obsahují velikost n zprávy v bytech. Začátek následující zprávy se nachází v proudu o n bytů dále.

- V případě chybné detekce nebo nepřijetí zprávy včas
  - ukončíme spojení,
  - pokusíme se identifikovat začátek další zprávy.

SLIP - Serial Line Internet Protocol, RFC 1055.

Sítování a paralelismus (vlákna)

Doporučení pro běžné aplikace, pokud to programové prostředí dovoluje.

- TCP server realizuje obsluhu klienta samostatným vláknem, Boss/Worker model.
- UDP server komunikující prostřednictvím jediného soketu je výhodné realizovat multiplexem I/O operací.
- Klient, u kterého je soket jedním z mnoha generátorů událostí, re-alizujeme více vláknově.
- Asynchronní model I/O operací je typický v embedded aplikacích.
  - Nárůst výpočetních výkonů embedded procesorů vede na používání OS s podporou paralelismu (pseudoparalelismu).
- Aktivnímu čekání se snažíme pokud možno vyhnout.

Sokety v Javě

Lesson: All About Sockets

<http://docs.oracle.com/javase/tutorial/networking/sockets/index.html>

- UDP soket `java.net.DatagramSocket`
- TCP sokety:
  - `java.net.ServerSocket`
  - `java.net.Socket`
- Adresa
  - `String host`, `int port`,
  - `java.net.InetAddress`.
  - `java.net.SocketAddress`.

UDP soket

- Datová jednotka `java.net.DatagramPacket`.
  - `DatagramPacket(byte[] buf, int length)`
  - `DatagramPacket(byte[] buf, int length, InetAddress address, int port)`
  - `byte[] getData()`
- Primitiva
  - `connect(InetAddress address, int port)`
  - `bind(SocketAddress addr)`
  - `disconnect()`
  - `close()`
  - `receive(DatagramPacket p)`
  - `send(DatagramPacket p)`

Cílová adresa je součástí datagramu.

Ošetření výjimečných stavů

Mechanismem výjimek `java.net.SocketException`, resp. `java.io.IOException`.

- `BindException`
- `ConnectException`
- `NoRouteToHostException`
- `ProtocolException`
- `SocketException`
- `SocketTimeoutException`
- `UnknownHostException`

TCP soket

- Server soket primitiva
  - `bind(SocketAddress endpoint)`
  - `Socket accept()`
  - `close()`
- Soket (klientský) primitiva
  - `connect(SocketAddress endpoint)`
  - `connect(SocketAddress endpoint, int timeout)`
  - `bind(SocketAddress bindpoint)`

Jaké rozhraní a jaký port chceme použít pro spojení (null).

  - `close()`
  - Zápis a čtení je realizováno proudy.
    - `OutputStream getOutputStream()`
    - `InputStream getInputStream()`

Část II

Příklad – jednoduchý klient a server

Popis činnosti

- Jednoduchý *telnet* server s dvěma příkazy.
  - `time` pošle aktuální čas serveru.
  - `bye` ukončení spojení.
- Textově orientované spojení.
- Po navázání spojení (TCP) musí klient poslat uživatelské jméno a heslo.

Definice protokolu

1. Po navázání spojení server posílá výzvu `'Username: '`.
2. Klient odpovídá posláním uživatelského jména zakončeného znakem `'\n'`.
3. Server posílá výzvu `'Password: '`.
4. Klient odpovídá posláním hesla zakončeného znakem `'\n'`.
5. Server odpovídá zprávou `'Welcome\n'`.
6. Klient může posílat serveru příkazy v libovolném pořadí.

Definice protokolu - příkazy

- Příkaz se skládá ze jména příkazu a znaku konce řádky `'\n'`.
- Server odpovídá textovou zprávou závislou na příkazu, ukončenou `'\n'`.
- Příkazy:
  - Žádost o zaslání aktuálního času.
    1. Klient: `'time\n'`.
    2. Server: posílá aktuální čas ve formátu `'time is: E M d hh:mm:ss zzz yyyy\''`.
  - Ukončení spojení.
    1. Klient: `'bye\n'`.
    2. Server: posílá konec proudu a zavírá socket.

Implementace

Implementaci rozdělíme na třídy:

- `ParseMessage` - realizuje čtení a zápis textové zprávy z/do proudu.
  - Obsah textové zprávy může začínat a nebo končit zadanou sekvencí znaků.
- `Server` - otevírá serverový socket na zadaném portu, po přijetí klienta vytváří ovladač klientského spojení.
- `ClientHandler` - realizuje obsluhu klientského spojení v samostatném vlákně.
- `Client` - testovací klient, který se připojí k serveru na zadané adrese a portu.

Posle uživatelské jméno, heslo a žádost o aktuální čas, který vypíše na obrazovku (pouze časový údaj) a skončí. Vše proběhne bez interakce uživatele.

ParseMessage

```

1 class ParseMessage {
2     void write(String msg) throws IOException {
3         out.write(msg.getBytes());
4     }
5     String read(String startStr, String endStr) throws
        IOException {
6         byte[] start = startStr.getBytes();
7         byte[] end = endStr.getBytes();
8         int sI = 0; int eI = 0; byte r; int count = 0;
9         while((sI < start.length)
10            && ((r = (byte)in.read()) != -1)) {
11             sI = (r == start[sI]) ? sI+1 : 0;
12         }
13         while ((eI < end.length) && (count < BUFFSIZE)
14            && ((r = (byte)in.read()) != -1)) {
15             buffer[count++] = r;
16             eI = (r == end[eI]) ? eI+1 : 0;
17         }
18         return new String(buffer, 0,
19            count > end.length ? count-end.length : 0);
20     }
21 }

```

ClientHandler 1/3

```

1 class ClientHandler extends ParseMessage implements
    Runnable {
2     static final int UNKNOWN = -1;
3     static final int TIME = 0;
4     static final int BYE = 1;
5     static final int NUMBER = 2;
6     static final String[] STRCMD = {"time", "bye"};
7
8     static int parseCmd(String str) {
9         int ret = UNKNOWN;
10        for (int i = 0; i < NUMBER; i++) {
11            if (str.compareTo(STRCMD[i]) == 0) {
12                ret = i;
13                break;
14            }
15        }
16        return ret;
17    }
18
19    Socket sock; //klientsky soket
20    int id; //cislo klienta

```

ClientHandler 2/3

```

1 ClientHandler(Socket iSocket, int iID) throws
    IOException {
2     sock = iSocket;
3     id = iID;
4     out = sock.getOutputStream();
5     in = sock.getInputStream();
6 }
7
8 public void start() { new Thread(this).start(); }
9 void log(String str) { System.out.println(str); }
10
11 public void run() {
12     String cID = "client["+id+"] ";
13     try {
14         log(cID + "Accepted");
15         write("Login:");
16         log(cID + "Username:" + read("", "\n"));
17         write("Password:");
18         log(cID + "Password:" + read("", "\n"));
19         write("Welcome\n");

```

ClientHandler 3/3

```

1     ... //run pokračování
2     boolean quit = false;
3     while (!quit) {
4         switch(parseCmd(read("", "\n"))) {
5             case TIME:
6                 write("time is:" + new Date().toString() + "\n");
7                 break;
8             case BYE:
9                 log(cID + "Client sends bye");
10                quit = true;
11                break;
12            default:
13                log(cID + "Unknown message, disconnect");
14                quit = true;
15                break;
16        } }
17
18        sock.shutdownOutput();
19        sock.close();
20    } catch (Exception e) {
21        System.out.println(cID + "Exception:" + e.getMessage());
22        e.printStackTrace();
23    } }

```


Server

```

1 public class Server {
2     public Server(int port) throws IOException {
3         int i = 0;
4         ServerSocket servsock = new ServerSocket(port);
5         while (true) {
6             try {
7                 new ClientHandler(servsock.accept(), i++);
8             } catch (IOException e) {
9                 System.out.println("IO error in new client");
10            } }
11        } // Server()
12
13        public static void main(String[] args) {
14            try {
15                new Server(args.length > 0 ?
16                    Integer.parseInt(args[0]) : 9000);
17            } catch (Exception e) {
18                e.printStackTrace();
19            }
20        }
21    }

```

Client 1/2

```

1 public class Client extends ParseMessage {
2     Socket sock;
3     public static void main(String[] args) {
4         Client c = new Client(
5             args.length > 0 ? args[0] : "localhost",
6             args.length > 1 ? Integer.parseInt(args[1]) : 9000
7         );
8     }
9
10    Client(String host, int port) {
11        try {
12            sock = new Socket();
13            sock.connect(new InetSocketAddress(host, port));
14            out = sock.getOutputStream();
15            in = sock.getInputStream();

```

Client 2/2

```

1 //Client konstruktor pokračování
2 write("user\n");
3 read("", "Password:");
4 System.out.println("Password prompt readed");
5 write("heslo\n");
6 read("", "Welcome\n");
7 write("time\n");
8 out.flush();
9 System.out.println("Time on server is " + read("time
is:", "\n"));
10 write("bye\n");
11 sock.shutdownOutput();
12 sock.close();
13 System.out.println("Communication END");
14 } catch (Exception e) {
15     System.out.println("Exception:" + e.getMessage());
16 }
17 }}

```

Ukázka činnosti

Příklad Telnet

```

1 oredre$ java Telnet
2 Login:telnet
3 Password:tel
4 Welcome
5 time
6 time is:Tue Nov 28 09:56:49
   CET 2006
7 time
8 time is:Tue Nov 28 09:56:50
   CET 2006
9 bye

```

Příklad Klient

```

1 oredre$ java Client
2 Password prompt readed
3 Time on server is Tue Nov 28 09:56:40 CET 2006
4 Communication END

```

Příklad Server

```

1 oredre$ java Server
2 client[0] Accepted
3 client[0] Username:telnet
4 client[1] Accepted
5 client[1] Username:user
6 client[1] Password:heslo
7 client[1] Client sends bye
8 client[0] Password:tel
9 client[0] Client sends bye

```


Část III

Příklad aplikace – Boss/Worker

Popis činnosti serveru

Po přijetí klienta jsou provedeny následující operace.

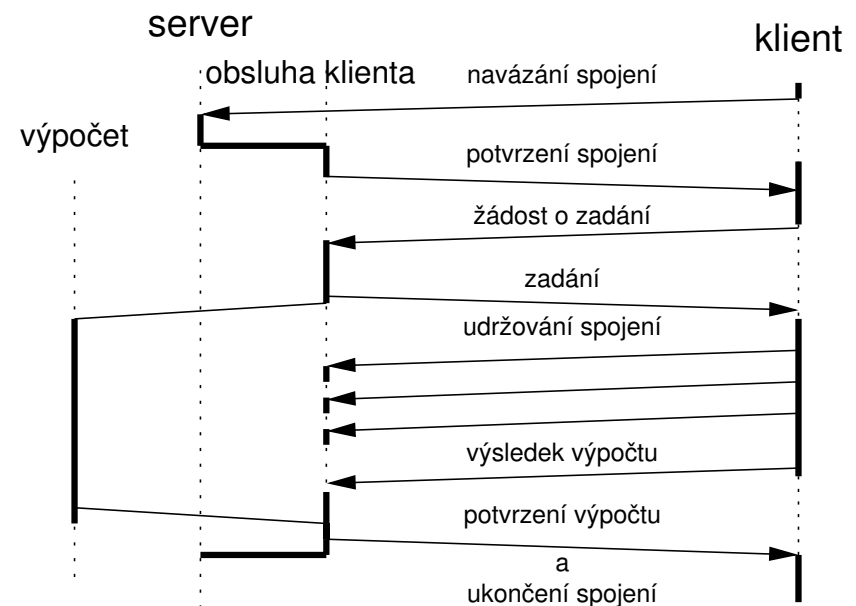
1. Poslání parametrů spojení klientu.
2. Čekání na žádost o parametry grafu.
3. Poslání parametrů grafu.
4. Generování grafu, hledání řešení a výpočet hash.
5. Příjem klientského řešení.
6. Porovnání vlastního a klientského řešení.
7. Poslání výsledku porovnání klientu.
8. Ukončení spojení.

Během bodu 4 a 5 je nutné hlídat, zda klient udržuje spojení.
Klient může poslat řešení dříve než jej nalezne server.

Příklad vícevláknové aplikace klient/server

- K serveru se připojí klient, který obdrží parametry pro generování grafu.
- Klient vrací serveru hash hodnotu řešení nejkratších cest z uzlu 0.
- Během vlastního řešení musí klient komunikovat se serverem definovaným způsobem a udržovat spojení.
- Po odeslání výsledku server posílá potvrzení správného / špatného řešení a ukončuje spojení.
- Není-li spojení správně udržované (periodické), posláním `alive` zpráv, ukončuje server spojení.

Průběh činnosti

Základní architektura

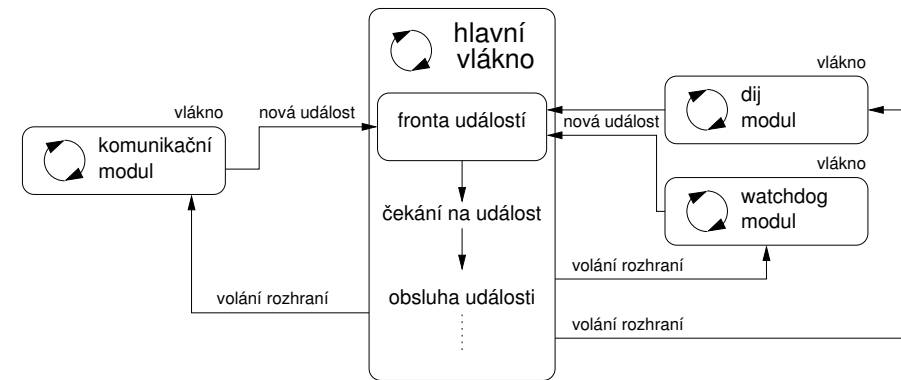
Pro každého připojeného klienta vytvoříme `clientHandler`, který obsahuje

- komunikační modul `comm`,
- watchdog modul `watchdog`, který hlídá udržování komunikace s klientem,
- modul pro řešení zadání `dij`, který volá program `tdijkstra`.

Synchronizační mechanismy:

- fronta událostí,
- exklusivní přístup ke sdíleným proměnným.

Propojení modulů

Fronta událostí

```

1 class EventQueue {
2     Queue queue;
3     Object cond;
4
5     EventQueue() {
6         queue = new Queue();
7         cond = new Object();
8     }
9
10    synchronized void addEvent(int event) {
11        queue.push(event);
12        cond.notify();
13    }
14
15    synchronized int getEvent() {
16        if (queue.size() == 0) {
17            cond.wait();
18        }
19        return queue.pop();
20    }
21 }

```

Modul Dij

```

1 class Dij extends Thread {
2     EventQueue queue;
3     int number; int seed; int from;
4     int hash;
5     Dij(EventQueue iQueue) {
6         queue = iQueue;
7     }
8     public void run() {
9         hash = callTdijkstra(number, seed, from);
10        queue.addEvent(SOLUTION_FOUND);
11    }
12    synchronized int getHash() {
13        return hash;
14    }
15    synchronized void solve(int n, int s, int f) {
16        if (!isAlive()) {
17            number = n; seed = s; from = f;
18            start();
19        }
20    }
21    synchronized void shutdown() {
22        join();
23    }
24 }

```

Modul Watchdog 1/2

```

1 public class Watchdog extends Thread {
2     EventQueue queue;
3     int period;
4     int ping;
5     Watchdog(EventQueue iQueue, int iPeriod) {
6         queue = iQueue;
7         period = iPeriod;
8     }
9
10
11     synchronized void alive() {
12         ping++;
13     }

```

Modul Comm 1/2

```

1 class Comm extends Thread {
2     NetConnection conn;
3     EventQueue queue;
4     Comm(EventQueue iQueue, NetConnection iConn) {
5         queue = iQueue;
6         conn = iConn;
7     }
8     synchronized void shutdown() {
9         if (!isAlive()) {
10            conn.stop(); //stop network (blocking receiving)
11            join();
12        } }
13     private synchronized int parse(CommMessage msg) {
14         ...
15         return msgType;
16     }
17     int synchronized getHash() {
18         //client hash from network connection
19         return hash;
20     }

```

Modul Watchdog 2/2

```

1     public void run() {
2         boolean q = false;
3         while (!q) {
4             sleep(period);
5             synchronized(this) {
6                 q = quit;
7                 if (ping == 0) {
8                     eventqueue.add(WATCHDOG_TIMEOUT);
9                 }
10                ping = 0;
11            }
12        }
13    }
14
15    void shutdown() {
16        synchronized(this) {
17            quit = true;
18        }
19        join();
20    }
21 }

```

Modul Comm 2/2

```

1     public void run() {
2         CommMessage msg;
3         boolean quit = false;
4         //blocking receive
5         while(!quit && (msg = conn.receive() != null)) {
6             switch(parse(msg)) {
7                 case MSG_GETPARAM:
8                     queue.addEvent(CLIENT_GETPARAM);
9                 case MSG_ALIVE:
10                    queue.addEvent(CLIENT_ALIVE);
11                    break;
12                 case MSG_SOLUTION:
13                    queue.addEvent(CLIENT_SOLUTION);
14                 default:
15                    //unknown message
16                    quit = true;
17                    break;
18            }
19        }
20        //inform main thread
21        queue.addEvent(COMM_TERMINATED);
22    }

```

Hlavní vlákno 1/3

ClientHandler je vytvořen po navázání spojení.

```

1 public class ClientHandler extends Thread {
2     EventQueue queue;
3     Watchdog watchdog;
4     Dij dij;
5     Comm com;
6     ClientHandler(NetConnection conn) {
7         queue = new EventQueue();
8         watchdog = new Watchdog(queue, PERIOD);
9         dij = new Dij(queue);
10        comm = new Comm(queue, conn);
11        start();
12    }
13
14    void shutdown() {
15        watchdog.shutdown();
16        comm.shutdown();
17        dij.shutdown();
18        queue.addEvent(STOP);
19        join();
20    }

```

Hlavní vlákno 2/3

```

1 public void run() {
2     int ev;
3     boolean clientSolution; boolean mySolution;
4     Param par = new Param();
5     while (ev = queue.getEvent() != STOP) {
6         switch(ev) {
7             case CLIENT_GETPARAM:
8                 par = generateParam();
9                 dij.solve(par.number, par.seed, par.from);
10                comm.sendParam(param);
11                watchdog.start();
12                break;
13            case CLIENT_ALIVE:
14                watchdog.alive();
15                break;
16            case CLIENT_SOLUTION:
17                clientSolution = true;
18                queue.addEvent(COMPARE);
19                break;
20            case COMM_TERMINATED:
21                queue.addEvent(STOP);
22                break;

```

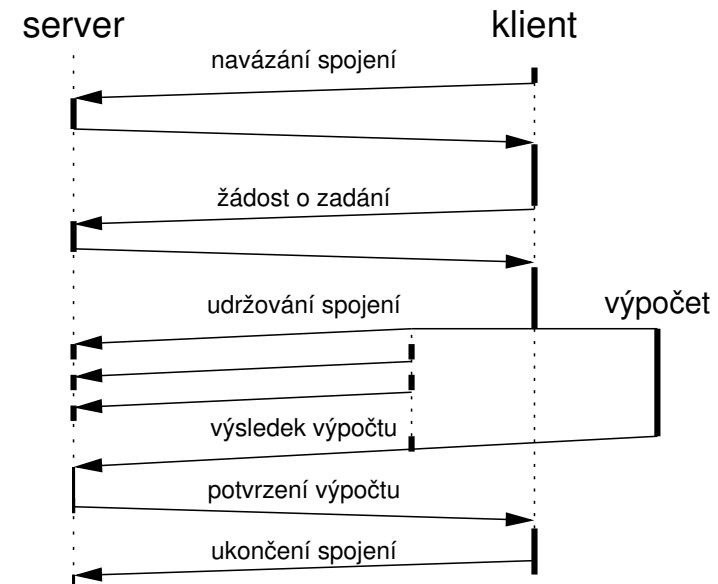
Hlavní vlákno 3/3

```

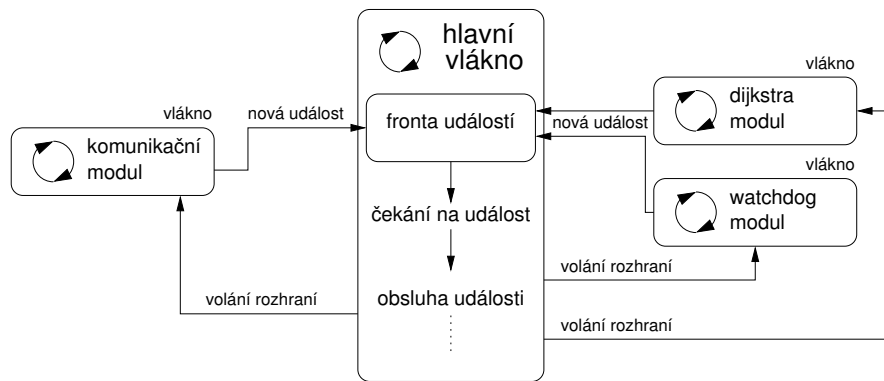
1     case SOLUTION_FOUND:
2         mySolution = true;
3         queue.addEvent(COMPARE);
4         break;
5     case COMPARE:
6         if (clientSolution && mySolution) {
7             if (dij.getHash() == comm.getHash()) {
8                 comm.sendDisconnect("Solution OK");
9             } else {
10                comm.sendDisconnect("Solution WRONG");
11            }
12        }
13        queue.addEvent(STOP);
14        break;
15    case WATCHDOG_TIMEOUT:
16        comm.sendDisconnect("Alive timeout");
17        queue.addEvent(STOP);
18        break;
19    default://unknown event
20        queue.addEvent(STOP);
21        break;
22    }
23 } } }

```

Jak implementovat klientskou část?

Propojení modulů

Příklad - spuštění jiného programu z procesu

Příklad - spuštění programu tdijkstra z Javy

```

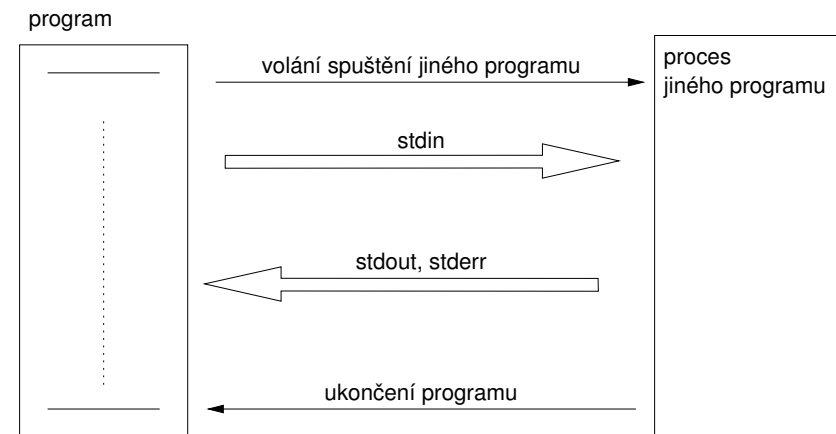
1 private boolean callDijkstra() {
2     boolean ret = false;
3     try {
4         String cmd = "./tdijkstra -h -n " + size + " -s " + seed;
5         Process child = Runtime.getRuntime().exec(cmd);
6         child.waitFor();
7         if (child.exitValue() == 0) {
8             BufferedReader out = new BufferedReader(new
9             InputStreamReader(child.getInputStream()));
10            hash = Integer.parseInt(out.readLine());
11            ret = true;
12        } else {
13            System.out.println("Error in dijsktra");
14        }
15    } catch (Exception e) {
16        System.out.println("Error: Exception : " + e.getMessage());
17    }
18    return ret;
19 }

```

Co se stane při nedostatečné vyrovnávací paměti pro stdout.

Příklad Spuštění jiného programu z procesu

Příklad spuštění jiného programu z Javy

- Identická architektura aplikace (Boss/Worker)
- Hlavní logika programu je v obsluze hlavní smyčky zpráv

Shrnutí přednášky

Diskutovaná témata

- Síťování
- Síťová API – Scket
- Síťování v Javě
- Příklady
  - Jednoduchý klient a server
  - Boss/Worker Server

- **Příště: Výkon a profilování**